

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Elexovej a členov senátu JUDr. Jany Zemkovej, PhD. a JUDr. Ivana Rumanu v právnej veci navrhovateľa: **R. H.**, nar.X., bytom P., proti odporkyňi: **Národná Banka Slovenska**, Imricha Karvaša č. 1, Bratislava, v konaní o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 250v O.s.p. rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky Slovenskej republiky návrh navrhovateľa **z a m i e t a .**

Navrhovateľovi právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom podaným dňa 04.06.2008 na Okresný súd Bratislava I a odstúpeným na tunajší súd uznesením zo dňa 04.02.2009 domáhal, aby súd považoval korešpondenciu navrhovateľa s Národnou Bankou Slovenska (ďalej iba NBS) ukončenú dňa 30.05.2008 za postup v zmysle § 250v ods. 3 O.s.p., nakoľko postupoval v zmysle Organizačného poriadku NBS ako aj jeho prílohy č. 1. a žiadal vydať rozsudok v znení uvedenom na str. 6 návrhu.

Odporkyňa vo vyjadrení k tomuto návrhu uviedla, že je totožný s podnetom navrhovateľa zo dňa 03.04.2007 na vykonanie kontroly v I. T.-S., d.d.s., a.s. a I. Ž. P., a.s.,

z dôvodu, že v týchto spoločnostiach má dochádzať k opakovanému a dlhodobému porušovaniu niekoľkých zákonov, pričom namietal postup pri transformácii spoločnosti uskutočnenej podľa zákona č. 650/2004 Z.z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 650/2004 Z.z.“), ku ktorému došlo dňa 01.02.2006. Hlavným dôvodom podnetu žalobcu bola skutočnosť, že I. T.-S., d.d.s., a.s. kvalifikovala vyplácanie doplnkového starobného dôchodku žalobcu bez nároku na pozostalostný dôchodok na dobu určitú 6 rokov ako dávku s rizikom dožitia, ktorej vyplácanie (s odvolaním sa na zákon) presunula do I. Ž. P., a.s. Po preverení sťažnosti odporkyňa potvrdila správnosť postupu spoločností a výsledok šetrenia oznámila navrhovateľovi listom zo dňa 28.06.2007. Na opakované podanie navrhovateľa zo dňa 12.09.2007 odpovedala odporkyňa dňa 22.10.2007. Dňa 14.11.2007 doručil navrhovateľ odporkyňi ďalší list označený ako žiadosť o preskúmanie rozhodnutia OPK-3096/2007. Odporkyňa k tomuto uviedla, že v predmetnej veci nebolo začaté konanie a ani sa nevedelo žiadne konanie, nakoľko pri prešetrovaní predmetnej veci nebolo zistené porušenie zákona zo strany dohliadajúceho subjektu – I. T.-S., d.d.s., a.s.. Preto námietka navrhovateľa, že žiadne zo stanovísk NBS neobsahovalo poučenie o opravných prostriedkoch, bola nedôvodná.

Odporkyňa poukazovala na ust. § 70 ods. 3 zákona č. 650/2004 Z.z. a § 2 ods. 3 zákona č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako aj na ust. § 6 ods. 3 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorých predmetom dohľadu nad dohliadanými subjektmi nie je rozhodovanie sporov z právnych vzťahov medzi dohliadanými subjektmi a ich klientmi (na rozhodovanie sporov zo zmluvných vzťahov doplnkovej dôchodkovej spoločnosti alebo zamestnaneckej dôchodkovej spoločnosti, ktorá vykonáva činnosť na území Slovenskej republiky), na ktorých prejednávane a rozhodovanie sú príslušné súdy alebo iné orgány podľa osobitných predpisov.

Na základe vyššie uvedených zákonných ustanovení podľa odporkyne navrhovateľ nesprávne v zmysle § 250v ods. 1 O.s.p. označil odporcu v predmetnom spore, v návrhu nepreukázal existenciu nezákonného zásahu zo strany odporkyne, ktorý reálne ani zo strany odporkyne voči navrhovateľovi neexistuje. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ je v zmluvnom vzťahu s I. T.-S., d.d.s., a.s., v predmetnej veci ide o individuálny spor medzi dohliadaným subjektom a navrhovateľom ako klientom. Z toho dôvodu odporkyňa vzniesla námietku nedostatku pasívnej legitímácie a navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh ako neopodstatnený, nemajúci oporu v zákone, nedôvodný a preto nesplňajúci podmienky prípustnosti návrhu na konanie podľa § 250v Občianskeho súdneho poriadku podľa § 250v ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku v celom rozsahu zamietol.

Navrhovateľ podaním zo 07.05.2009 žiadal zmeniť a doplniť pôvodný návrh, pričom podrobne opísal priebeh právnej úpravy systému dobrovoľného zabezpečenia príjmu v starobe, resp. invalidite od prijatia zákona č. 123/1996 Z.z. o doplnkovom dôchodkovom poistení (zákon o DDP) a o zmene a doplnení niektorých zákonov zo dňa 21.03.1996, jeho zmien ku ktorým došlo prijatím zák. č. 650/2004 Z.z. o doplnkovom dôchodkovom

sporení (zákon o DDS). Poukázal na dôsledky na jeho majetku spôsobené nesprávnym výkladom týchto právnych noriem príslušnými spoločnosťami, ich následný nesprávny transformačný postup, ktorý odporkyňa ako orgán št. dohľadu po jeho podnete schválila ako spĺňajúci zákonné podmienky, napriek tomu, že v zmysle § 1 ods. 1 zákona o dohľade nad finančným trhom č. 747/2004 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnení ako aj § 69 ods. 3 zákona č. 650/2004 Z.z. o DDS (chrániť záujmy klientov dohliadaného subjektu) bolo jej povinnosťou takýto postup odmietnuť.

Podľa navrhovateľa bolo týmto preukázané porušenie povinností uložených NBS zákonom o dohľade (uvedených pod písm. a-p), preto navrhol zmeniť návrh tak, že žiada vydať rozsudok, že

1/ v zmysle § 1 ods.2 zákona o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 747/2004 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnení je NBS pri výkone dohľadu povinná používať výhradne platné znenia zákonov a chrániť záujmy klientov dohliadaného subjektu. V prípade žalobcu táto zásada dodržaná nebola.

2/ Súd vyhlasuje súhlas NBS s transformačným projektom PDDP T. – S. na I. T.- S., d.d.s., a.s. za neplatný v bode:

Návrhu vysporiadania nárokov príjemcov doplnkového starobného dôchodku na dobu určitú, v ktorom je zahrnuté riziko dožitia, prevzatím doplatenia týchto dávok spoločnosťou I. Ž. P. a.s. v zmysle § 79 ods. 2 písm. q/ zákona o DDS, nakoľko *sa nejedná o taký druh doplnkového dôchodku, v ktorom je zohľadnené riziko dožitia*, teda tento spôsob odporuje § 20 ods. 2, § 83 ods. 5 ako aj § 79 ods. 1 zákona o DDS. Rovnako nerešpektuje čl. 20 Ústavy SR ani medzinárodnú legislatívu, ktorou je SR viazaná.

3/ Národná Banka Slovenska nedisponuje právomocami, na základe ktorých by bola oprávnená vydať súhlas s postupom, ktorý je v rozpore s čl. 1 dodatkového protokolu ku Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách publikovanému v Zbierke zákonov pod č. 209/1992 Zb., teda medzinárodnej zmluvy, ktorou je SR viazaná a odníma vlastnícke práva žalobcu z iných dôvodov ako umožňuje čl. 1 jeho Dodatkového protokolu, ale práve naopak, povinnosťou NBS je proti takýmto praktikám zasiahnuť.

4/ Udelenie výnimky z uplatnenia § 21 zákona o DDS stanovujúcich dedenie voči osobe žalobcu je neplatné, nakoľko dedenie je v zmysle čl. 11 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza LISTINA ZÁKLADNÝCH PRÁV A SLOBÔD ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky základným právom a ako také je univerzálne, neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

5/ Žalovaný je povinný vykonať tento rozsudok voči osobe žalobcu do 3 dní od jeho právoplatnosti.

Podaním zo dňa 14.8.2009 navrhovateľ opravil návrh v texte na strane 11 v bode i/ a v návrhu petitu rozsudku v bode 2/ tak, že namiesto textu „v ktorom je zahrnuté riziko dožitia“, doplnil text „nakolko sa nejedná o taký druh doplnkového dôchodku, v ktorom je zohľadnené riziko dožitia“.

Podaním zo dňa 19.8.2009 zase navrhovateľ zmenil označenie predmetu konania zo „Nezákonný zásah orgánu verejnej správy“ na: „Nezákonný zásah orgánu verejnej správy – orgánu štátneho dohľadu v dôchodkovom zabezpečení“.

V podaní označenom ako sťažnosť v zmysle zákona o súdoch doručenom dňa 31.08.2009 navrhovateľ namietal vydanie výzvy, v ktorej súd uložil navrhovateľovi v určenej lehote poveriť svojim zastupovaním advokáta, inak súd konanie zastaví. Uviedol, že podľa súčasne platného znenia ustanovenia § 250a O.s.p. je v konaní v správnom súdnictve stanovená povinnosť právneho zastúpenia s výnimkami v prípade, ak sa jedná o vec dôchodkového zabezpečenia. V zmysle uvedeného podľa navrhovateľa touto výzvou požaduje súd právne zastúpenie v rozpore s uvedeným ustanovením, teda hrozí zastavením konania bez zákonom uznaného dôvodu. Uvedenú námietku uplatnil navrhovateľ aj v ďalšom podaní zo dňa 07.09.2009.

Dňa 24.09.2009 zaslal navrhovateľ k písomnému vyjadreniu odporkyne svoje stanovisko, v ktorom opísal dôvody, pre ktoré nesúhlasil s názorom odporkyne, prečo tvrdenia tam uvedené považuje za úmyselne nepravdivé a nezákonné a navrhol, aby súd prijal toto jeho písomné stanovisko ako doplnkové podanie navrhovateľa v súlade s § 95 O.s.p.

Podaním zo dňa 10.11.2009 navrhovateľ uplatnil ďalšiu zmenu návrhu na základe dokladov, ktoré mu boli doručené rozhodnutím súdu v inom súdnom konaní. Tento návrh vychádzal zo „Skupinovej poisťnej zmluvy uzavretej dohliadaným subjektom“ s odvolaním sa na § 79 ods. 2 písm. q/ zákona o DDS, ku ktorej súčasne navrhovateľ uviedol vlastné vyjadrenie, komentár a výklad svojich výhrad k jej zneniu. V zmysle uvedených dôvodov je podľa navrhovateľa preukázané, že bolo povinnosťou NBS takýto spôsob vysporiadania nárokov klientov dohliadaného subjektu považovať za nezákonný a v zmysle zákona o dohľade takúto zmluvu odmietnuť. Navrhol, aby súd prijal toto podanie ako doplnenie – zmenu výkladu odôvodnenia žaloby v zmysle § 95 O.s.p.

Na pojednávaní dňa 26. novembra 2009 navrhovateľ uviedol, že svoj návrh podľa § 250v O.s.p. odôvodňuje porušením povinností odporkyňou stanovených v § 2 zákona č. 747/2004 Z.z. tým, že pri schválení transformačného projektu spoločnosti nezabránila, aby došlo k zásahu do majetkových práv navrhovateľa.

Zástupkyňa odporkyne zotrvala na svojich doterajších vyjadreniach, podľa ktorých pri kontrole v spoločnosti nebol zistený žiadny nezákonný zásah voči navrhovateľovi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd príslušný na konanie v zmysle § 246 ods. 2 písm. b/ O.s.p. prejednal vec v súlade s § 250g ods. 1 O.s.p. na pojednávaní dňa 26.11.2009 v rozsahu žalobných dôvodov podľa § 249 O.s.p. a rozhodol podľa § 250v ods. 4 O.s.p. tak, že návrh ako nedôvodný zamietol.

Podľa § 250v ods. 1 O.s.p. fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie.

Podľa ods. 3 návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, alebo ak sa navrhovateľ domáha len určenia, že zásah bol alebo je nezákonný. Návrh musí byť podaný do 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa ods. 4 súd o takom návrhu rozhodne rozsudkom. Ak súd návrhu vyhovie, vo výroku rozsudku uvedie označenie orgánu, ktorému sa povinnosť ukladá, predmet a číslo správneho konania a lehotu, v ktorej má orgán verejnej správy túto povinnosť vykonať. Povinnosť spočíva v zákaze pokračovať v porušovaní práva navrhovateľa a v príkaze, ak je to možné, obnoviť stav pred zásahom. Súd návrh zamietne, ak nie je dôvodný alebo návrh nie je prípustný.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 747/2004 Z.z. tento zákon upravuje všeobecné pravidlá postupu pri dohľade nad finančným trhom v oblasti bankovníctva, kapitálového trhu, poisťovníctva a dôchodkového sporenia, ktorý vykonáva Národná banka Slovenska. Cieľom dohľadu nad finančným trhom je prispievať k stabilite finančného trhu ako celku, ako aj k bezpečnému a zdravému fungovaniu finančného trhu v záujme udržiavania dôveryhodnosti finančného trhu, ochrany klientov a rešpektovania pravidiel hospodárskej súťaže.

Podľa ods. 2 dohľad nad finančným trhom vykonáva Národná banka Slovenska podľa tohto zákona a osobitných zákonov.

Takýmto osobitným zákonom je zák. č. 650/2004 Z.z. o dôchodkovom doplnkovom sporení (zákon o DDS), podľa ktorého došlo k transformačnému procesu PDDP T.-S., d.d.p., spoločnosti, s ktorou navrhovateľ uzavrel zmluvu o doplnkovom dôchodkovom poistení, ktorý v § 79 ods. 2 uvádza náležitosti transformačného projektu, medzi ktorými pod písm. q) je aj návrh spôsobu vysporiadania nárokov príjemcov dávok doplnkového dôchodkového

poistenia, ktorým sa vypláca dávka doplnkového dôchodkového poistenia, v ktorej je zohľadnené riziko dožitia tak, aby boli zachované nároky príjemcov týchto dávok vrátane ocenenia rizika vyplývajúceho z vyplácania týchto dávok a poistnej zmluvy uzatvorenej medzi doplnkovou dôchodkovou poisťovňou a poisťovňou, v ktorej sa poisťovňa zaväzuje doplatiť tieto dávky.

V ustanovení § 1 ods. 3 písm. a/ zákon č. 747/2004 Z.z. uvádza, koho sa výkon dohľadu nad finančným trhom týka a čo je jeho obsahom. Všeobecné zásady výkonu tohto dohľadu sú zakotvené v ustanovení § 2 zákona, pričom podľa ods. 3 predmetom dohľadu nad dohliadanými subjektmi nie je rozhodovanie sporov z právnych vzťahov medzi dohliadanými subjektmi a ich klientmi, na ktorých prejednávanie a rozhodovanie sú príslušné súdy alebo iné orgány podľa osobitných predpisov.

Z uvedených zákonných ustanovení je nesporné, že predmetom právnej úpravy týchto predpisov je výkon dozornej funkcie štátu patriacej tak do oblasti verejného práva.

Z návrhov podaných navrhovateľom možno dospieť k záveru, že odporkyňa tým, že *pri vykonávaní dohľadu* podľa zákona č. 747/2004 Z.z. v rámci svojej kompetencie orgánu dohľadu *nezistila v postupe a v podkladoch týkajúcich sa transformácie PDDP T.-S. nezákonnosť a schválila projekt*, podľa ktorého v rozpore so zákonom prešli niektoré jej záväzky na inú spoločnosť, nepostupovala podľa § 69 ods. 3 zákona o DDS, **dopúšťa sa nezákonného zásahu**, lebo navrhovateľ bol týmto stavom ukrátený na svojom majetkovom práve. K ukráteniu malo dôjsť plnením peňažného záväzku v rozpore s podmienkami zmluvy uzavretej medzi navrhovateľom a dohliadaným subjektom.

Navrhovateľ teda svoj návrh oprel o verejnoprávnu normu a zásah odporkyňou v zmysle § 250v O.s.p. charakterizoval ako **schválenie** transformačného návrhu dohliadaného subjektu nerešpektujúceho majetkové práva navrhovateľa. Podľa podkladov je nesporné, že označený proces neprebíhal s navrhovateľom a odporkyňou, ale sa týkal len dohliadaného subjektu, ktorý potom následne urobil kroky, navrhovateľom namietané ako ukracujúce jeho majetkové práva. V tomto procese nebol zistený žiaden akt ani vykonaný úkon, namierený priamo proti navrhovateľovi, alebo v jeho dôsledku bol proti nemu priamo vykonaný. Z tvrdení navrhovateľa jednoznačne vyplýva, že k zmene jeho práv ako klienta (ochrany ktorých práv sa domáha) malo dôjsť po schválení transformačného návrhu plnením iným subjektom a v inej forme, teda sa tak malo stať **následne**, a nie **priamo** jeho schválením. Spôsob ochrany **navrhovateľa** voči danému stavu v procese výkonu dohľadu tak mohol prebiehať len podaním podnetov na výkon kontroly tohto procesu priamo odporkyňou, (ako to aj urobil navrhovateľ) alebo cestou prokurátorského dozoru.

Ochrana, ktorej sa navrhovateľ domáha v predmetnej veci sa totiž týka práv a povinností vyplývajúcich zo zmluvných vzťahov uzavretých medzi navrhovateľom a spoločnosťou – dohliadaným subjektom (resp. jej predchodcom), spadajúca do oblasti

súkromného práva, nejde o **vzťah verejnoprávny** a preto jej riešenie podľa ustanovení piatej časti O.s.p. nie je možné.

Vzhľadom k uvedenému v tomto konaní nebol zistený voči navrhovateľovi zásah v zmysle ust. § 250v O.s.p., preto Najvyšší súd dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný. V súlade s 250v ods. 4 O.s.p. potom súd návrh zamietol

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že neúspešnému navrhovateľovi nepriznal ich náhradu.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.
(§ 250v ods. 7 O.s.p.)

Bratislave dňa 26. novembra 2009

JUDr. Anna E l e x o v á , v.r.
predsedníčka senátu

za správnosť vyhotovenia:
Alena Augustiňáková